

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา
ในเครือข่ายโรงเรียนกระบี่เมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

The Relationship between Participative Management and School Effectiveness
in the Krabi Old Town School Network, Mueang District, Krabi Province

พีรพัฒน์ แก้วจันทร์ศรี, เพียงเพ็ญ ณ พัทลุง

Peeraphat Kaewchansri, Piengpen Na Pattalung

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Phuket Rajabhat University

อีเมล: s6686011214@pkru.ac.th

Received: November 21, 2025 **Revised:** December 4, 2025

Accepted: December 31, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเครือข่ายกระบี่เมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 100 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการกำหนดเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ร่วมกัน และด้านการไว้วางใจตามลำดับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้านสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง ครูและชุมชน ด้านความพึงพอใจและแรงจูงใจของครู และด้านความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ตามลำดับ และการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลางกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study the level of participative administration of school administrators, the level of school effectiveness, and the relationship between participative administration and school effectiveness in the Krabi Muang Kao School Network, Mueang District, Krabi Province. The sample consisted of 100 teachers. Data were collected using a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis included the mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The research findings revealed that the overall level of participative administration of school administrators, as well as each dimension, was at a high level. When ranked from highest to lowest, the dimensions were participation in evaluation, participation in benefits, participation in decision-making, participation in setting shared goals and objectives, and trust, respectively. The overall level of school effectiveness was also at a high level. When ranked from highest to lowest, the dimensions were student learning achievement, learning-supportive environment and resources, cooperation among parents, teachers, and the community, teachers' satisfaction and motivation, and transparency and efficiency in school administration, respectively. Furthermore, participative administration of school administrators was found to have a moderate positive relationship with school effectiveness at a statistically significant level.

Keywords: participative administration, school effectiveness, school administrators

บทนำ

การขับเคลื่อนคุณภาพโรงเรียนยุคปัจจุบันมิได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารเพียงลำพัง แต่ต้องอาศัยพลังร่วมจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพราะโรงเรียนคือองค์การสาธารณะซึ่งต้องตอบสนองความคาดหวังของสังคมทั้งในด้านคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาบุคลากร และการจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า แนวคิดของ Hoy และ Miskel (2005) อธิบายว่า ผู้บริหารมีบทบาทกำหนดทิศทางและควบคุมกลไกการทำงานของโรงเรียนทั้งหมด ขณะที่ Cohen และ Uphoff (1980) ชี้ให้เห็นว่า การบริหารที่ดีจะเกิดขึ้นไม่ได้ หากผู้บริหารทำงานโดดเดี่ยวโดยไม่อาศัยแรงสนับสนุนจากคนรอบข้าง

หนึ่งในแนวทางที่ได้รับการยอมรับในวงกว้าง คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งช่วยให้โรงเรียนเปิดพื้นที่ให้ครูและบุคลากรเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในกระบวนการวางแผนและตัดสินใจ ส่งผลให้เกิดความโปร่งใส ความไว้วางใจ และบรรยากาศการทำงานร่วมกันที่เข้มแข็ง งานวิจัยจำนวนมากทั้งในและต่างประเทศยืนยันว่า

การมีส่วนร่วมช่วยเพิ่มแรงจูงใจของครู เสริมสร้างความเป็นเจ้าของร่วม และกระตุ้นพลังในการพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียน (จิตรา แก้วมะ, 2563; บุซกร เพ็งสวัสดิ์, 2565; Ebunu, 2020) นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนยังทำให้โรงเรียนได้รับแรงสนับสนุนทั้งทรัพยากรและเครือข่ายทางสังคมที่สำคัญ ต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ได้ยกระดับแนวคิดนี้สู่ระดับนโยบาย โดยกำหนดให้ “การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” เป็นแกนกลางของการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา วิสัยทัศน์และพันธกิจของเขตพื้นที่ต่างมุ่งให้โรงเรียนเป็นองค์กรที่เปิดกว้าง เชื่อมโยงชุมชน พัฒนาคู และยกระดับผลลัพธ์ ผู้เรียนให้มีความพร้อมต่อสังคมยุคใหม่ (สพป.กระบี่, 2567a) ทำให้เห็นชัดว่า แนวคิดการมีส่วนร่วมไม่ใช่เพียง หลักการบริหารเชิงทฤษฎี แต่เป็น กลไกเชิงยุทธศาสตร์ ที่ถูกนำมาใช้ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่จริง

โดยภาพที่ปรากฏในระดับโรงเรียนกลับสะท้อนความท้าทายหลายด้าน บางโรงเรียนยังได้มีโอกาส ระดมความคิดเห็นจากครูเพียงเป็นครั้งคราว ไม่ได้เข้ามามีบทบาทเชิงนโยบายอย่างแท้จริง การสนับสนุนจาก ผู้ปกครองและชุมชนจำนวนมากยังคงอยู่ในรูปแบบกิจกรรมเฉพาะ ไม่ใช่ความร่วมมือด้านยุทธศาสตร์หรือการ วางแผนโรงเรียน ขณะที่รูปแบบการบริหารของผู้บริหารบางโรงเรียนยังคงเน้นการสั่งการจากบนลงล่าง ทำให้ ศักยภาพของบุคลากรไม่ถูกนำมาใช้เต็มที่และขัดต่อแนวทางการบริหารที่ควรจะเป็น (จิตรา แก้วมะ, 2563)

ยิ่งไปกว่านั้น ปัญหาประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัด สพป.กระบี่ ยังคงเห็นได้ชัดจากข้อมูล SAR เขต ปี 2567 ซึ่งรายงานว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหลายวิชามีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะ O-NET ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ประกอบกับสภาพพื้นที่ที่มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก โรงเรียนเกาะ และโรงเรียน ห่างไกล ทำให้การจัดสรรทรัพยากรและบุคลากรเป็นเรื่องท้าทายอย่างยิ่ง รวมทั้งผลกระทบจากภาวะ Learning Loss หลังยุคโควิด-19 ที่ทำให้ผู้เรียนจำนวนมากต้องการการฟื้นฟูทางการเรียนรู้เพิ่มเติม (สพป. กระบี่, 2566; 2567)

ในบริบทของ เครือข่ายกระบี่เมืองเก่า และโรงเรียนบ้านทับปริก ได้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม ที่เกิดขึ้นจริงมีว่ามีระดับใด บทบาทของผู้บริหารสอดคล้องกับทิศทางเชิงนโยบายหรือไม่ และการบริหาร แบบมีส่วนร่วมมีผลจริงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนหรือเพียงเป็นแนวคิดในเอกสาร ซึ่งถ้าสามารถผลักดันการมี ส่วนร่วมให้เข้มแข็งได้ โรงเรียนจะมีระบบทำงานที่โปร่งใส ครูมีพลังในการสร้างนวัตกรรมการสอน ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามาเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษาอย่างแท้จริง และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนย่อมมีโอกาสสูงขึ้นอย่าง ชัดเจน แต่หากยังไม่วิเคราะห์ให้เห็นระดับและผลกระทบของการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ โรงเรียนอาจเผชิญ ความซ้ำซากของปัญหาเดิม ไม่สามารถพัฒนาให้ก้าวหน้า และไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนยุค ปัจจุบันได้อย่างแท้จริง

ด้วยเหตุนี้ การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน ระดับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประการ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถ นำไปใช้กำหนดแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนในเครือข่ายเมืองเก่าและโรงเรียนบ้านทับปริกอย่างมี

ทิศทาง และช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนให้ดีขึ้นเพื่อข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และช่วยเสริมสร้างคุณภาพการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนกระบี่เมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
2. ศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนกระบี่เมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเครือข่ายกระบี่เมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยเลือกใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ เนื่องจากต้องการเก็บข้อมูลจากครูจำนวนมาก และต้องการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอย่างเป็นระบบ บทนี้อธิบายขั้นตอนและวิธีการที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยอย่างละเอียด เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจขั้นตอนทั้งหมดได้อย่างชัดเจน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยประกอบด้วยข้าราชการครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเครือข่ายกระบี่เมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ รวมทั้งสิ้น 134 คน ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีบทบาทเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารงานและการพัฒนาครอบคลุมทุกโรงเรียนในเครือข่าย ทำให้ข้อมูลมีความครบถ้วนและสะท้อนสภาพจริงของระบบการบริหารในพื้นที่

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan ซึ่งแนะนำให้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน จากประชากร 134 คน เพื่อให้ผลวิเคราะห์มีความแม่นยำและเชื่อถือได้

การสุ่มเลือกใช้วิธี สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งโรงเรียนในเครือข่ายออกเป็น “ชั้น” ตามจำนวนบุคลากรแต่ละแห่ง จากนั้นสุ่มอย่างง่ายภายในแต่ละโรงเรียนตามสัดส่วนจริง วิธีนี้ช่วยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของโรงเรียนทั้งเครือข่ายได้อย่างเหมาะสม

กลุ่มตัวอย่างทุกคนต้องมีคุณสมบัติเป็นครูในโรงเรียนเครือข่าย ยินยอมให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจ สำหรับผู้ที่ไม่สามารถให้ข้อมูลครบถ้วนหรือมีภาวะที่อาจได้รับผลกระทบจากการตอบแบบสอบถาม จะไม่ถูกนำเข้าร่วมในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือดำเนินการอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อกำหนดกรอบตัวแปรที่ชัดเจน จากนั้นผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญทั้งสองด้าน คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลของสถานศึกษา

แบบสอบถามฉบับร่างถูกนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) ผลการประเมินพบว่าแบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.67–1.00 ซึ่งถือว่าสอดคล้องและมีคุณภาพดี

หลังจากแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครู 30 คนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง ผลการคำนวณค่าความเชื่อมั่นด้วย Cronbach's Alpha พบว่ามีค่าในช่วง 0.907–0.915 ซึ่งอยู่ในระดับสูงมาก แสดงว่าเครื่องมือมีความน่าเชื่อถือและเหมาะสำหรับการเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับข้าราชการครูในเครือข่ายโรงเรียนกระบี่เมืองเก่า จำนวน 100 ชุด และได้รับคืนครบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) ซึ่งออกแบบให้ผู้ตอบสามารถแสดงระดับความคิดเห็นได้ตั้งแต่น้อยที่สุดจนถึงมากที่สุด แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล

ประกอบด้วยเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 : การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร

มี 5 ด้านสำคัญ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. ความไว้วางใจภายในองค์กร
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
4. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตอนที่ 3 : ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. ประสิทธิภาพและความพึงพอใจของครู
3. การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง
4. ความสามารถในการแก้ไขปัญหาและปรับตัว

5. การสร้างนวัตกรรมและการบริหารจัดการ

แบบสอบถามทั้งหมดใช้คะแนนตั้งแต่ 1–5 คะแนน เป็นการให้ความคิดเห็นเชิงปริมาณเพื่อ
สะดวกต่อการวิเคราะห์ภายหลัง

จริยธรรมการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
(เลขที่ PKRU2568/46, รหัสโครงการ SC2568/46) ผู้วิจัยปฏิบัติตามหลักจริยธรรม 3 ประการ ได้แก่

การเคารพในสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้เข้าร่วม ซึ่งแจ้งข้อมูลอย่างโปร่งใส ให้สิทธิปฏิเสธหรือถอน
ตัวได้ทุกเมื่อ

การให้ประโยชน์และไม่ก่ออันตราย คำถามไม่กระทบต่อสิทธิส่วนบุคคล และไม่สร้าง
ผลกระทบทางจิตใจต่อผู้ตอบ

ความยุติธรรม คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่เปิดเผยข้อมูลส่วน
บุคคล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลเริ่มต้นหลังได้รับการอนุมัติจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยใน
มนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต (เลขที่อนุมัติ PKRU2568/46) โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน –
22 พฤศจิกายน 2568

ขั้นตอนประกอบด้วย

1. ขออนุญาตจากโรงเรียนทุกแห่งในเครือข่ายเพื่อแจกแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และสิทธิของผู้ร่วมวิจัย
3. ให้ครูตอบแบบสอบถามด้วยตนเองอย่างเป็นอิสระ
4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
5. ลงรหัสข้อมูลและบันทึกเข้าสู่โปรแกรม SPSS

วิธีการนี้ช่วยให้ได้ข้อมูลจริงจากครูในพื้นที่ และลดความลำเอียงของการตอบแบบสอบถาม

การเก็บรักษาและการทำลายข้อมูล

หลังเสร็จสิ้นการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรักษาแบบสอบถามกระดาษในตู้เอกสารที่ล็อกกุญแจ และจัดเก็บ
ไฟล์ข้อมูลในคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่มีรหัสผ่าน ข้อมูลจะถูกเก็บเป็นระยะเวลา 1 ปี แล้วทำลายด้วยวิธี ย่อย
เอกสารกระดาษด้วยเครื่องทำลายเอกสาร และลบไฟล์ออกจากระบบอย่างถาวร
เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับอนุญาต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่
ละด้านค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) เพื่อ

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียน ทั่วประเทศ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก บ่งชี้ว่าผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในงานบริหารในระดับที่ดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ร่วม ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด สะท้อนว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการดึงครูและบุคลากรเข้ามามีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจและการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน ทำให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่โปร่งใสและมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ประสิทธิผลของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก (แสดงว่าสถานศึกษาสามารถดำเนินงานตามพันธกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาครู และด้านความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนผลลัพธ์นี้สะท้อนว่าระบบการบริหารภายในโรงเรียนเครือข่ายทั่วประเทศมีความเข้มแข็ง ทั้งด้านความสามารถของบุคลากร ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และกระบวนการบริหารที่เอื้อต่อประสิทธิผลโดยรวม

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.513 ค่า Sig. = .000, มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลลัพธ์ดังกล่าวชี้ว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง หมายความว่า เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในงานบริหารมากขึ้น จะส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นตามไปด้วย กล่าวคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การร่วมคิดร่วมทำ การไว้วางใจ และการประเมิณผลร่วมกัน เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนมีประสิทธิผลสูงขึ้น ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ การจัดการภายใน และความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน

การอภิปรายผล/สรุป

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายและตีความผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเครือข่ายทั่วประเทศ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนซึ่งสะท้อนมุมมองต่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์เชิงสถิติกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจลักษณะของการบริหารงานในบริบทของสถานศึกษาในพื้นที่ดังกล่าวได้ดังนี้

อภิปรายผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายกระบี่เมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีแนวโน้มใช้รูปแบบการบริหารที่เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารหลายมิติ ทั้งการตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมาย การดำเนินงาน และการประเมินผล ซึ่งเป็นลักษณะของการบริหารเชิงประชาธิปไตยที่มุ่งเน้นความร่วมมือ ความโปร่งใส และความรับผิดชอบร่วมกันภายในองค์กรทางการศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและมีบทบาทในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมดังกล่าวช่วยให้ครูเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของงานและมีแรงจูงใจในการทำงานร่วมกันอย่างมีเป้าหมายเดียวกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของไลเคิร์ต (Likert, 1967 อ้างถึงใน ดารารัตน์ บุญธรรม, 2564) ที่อธิบายว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยสร้างความผูกพันของบุคลากรกับองค์กร และเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจของหน่วยงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของขวัญเพชร พลวงศ์ (2564) และพรเทพ ชัยปัญหา (2563) ที่ระบุว่า การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และแผนงานช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นเอกภาพและเอื้อต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับความยุติธรรมในการจัดสรรผลตอบแทน การยกย่อง ชมเชย และการเห็นคุณค่าในผลงานของครู การบริหารในลักษณะดังกล่าวช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและส่งเสริมความผูกพันต่อองค์กร ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดด้านแรงจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959 อ้างถึงใน บุษกร เฟิงส์วีสต์, 2565) ที่ชี้ว่าการได้รับการยอมรับ ความสำเร็จ และความก้าวหน้าในงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับวรรณกรรมเรื่องวิทยา (2563) และสุวรรณมา คงทอง (2565) ที่พบว่า การให้รางวัลและการยกย่องอย่างเป็นธรรมช่วยเสริมสร้างความผูกพันและบรรยากาศการทำงานร่วมกันภายในสถานศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความไว้วางใจกัน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการสร้างความไว้วางใจกันอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีการบริหารงานบนพื้นฐานของความโปร่งใสและความยุติธรรม การสื่อสารอย่างเปิดเผยและจริงใจช่วยสร้างความเชื่อมั่นในหมู่ครูและส่งเสริมความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของฮอยและมิสเคล (Hoy & Miskel, 2012 อ้างถึงใน ดารารัตน์ บุญธรรม, 2564) ที่มองว่าความไว้วางใจเป็นรากฐานสำคัญของความร่วมมือภายในองค์กรทางการศึกษา และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตนภรณ์ สมบูรณ์ (2561) และ Ebunu (2020) ที่ชี้ว่าผู้บริหารที่มีความโปร่งใสและปฏิบัติต่อบุคลากรอย่างเป็นธรรมสามารถสร้างความพึงพอใจและบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ร่วมกันอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารเปิดโอกาสให้

ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม การมีเป้าหมายร่วมกันช่วยสร้างความเข้าใจตรงกัน ลดความคลาดเคลื่อนในการดำเนินงาน และส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของมูเลนาร์และคณะ (Moolenaar, Daly & Sleegers, 2023) และโมเรโนและซานเชซ (Moreno & Sanchez, 2015) ที่ชี้ว่าการมีเป้าหมายร่วมกันช่วยเสริมสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กรและความผูกพันของบุคลากร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของพรเทพ ชัยปัญหา (2563) ที่พบว่าครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาช่วยเพิ่มแรงจูงใจและความร่วมมือในการปฏิบัติงานของครู

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีบทบาทในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสและความรับผิดชอบร่วมกันภายในองค์กร ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของโรบบินส์และคูลเตอร์ (Robbins & Coulter, 2018) ที่อธิบายว่าการมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินช่วยกระตุ้นให้บุคลากรตระหนักถึงคุณภาพของงานและนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของรจนา ภัคดี (2562) และสุวรรณา คงทอง (2565) ที่พบว่า การให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการช่วยให้สถานศึกษามองเห็นจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาได้อย่างชัดเจน

อภิปรายผลประสิทธิผลของสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายกระบี่เมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีแนวโน้มใช้รูปแบบการบริหารที่เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารหลายมิติ ทั้งการตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมาย การดำเนินงาน และการประเมินผล ซึ่งเป็นลักษณะของการบริหารเชิงประชาธิปไตยที่มุ่งเน้นความร่วมมือ ความโปร่งใส และความรับผิดชอบร่วมกันภายในองค์กรทางการศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและมีบทบาทในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมดังกล่าวช่วยให้ครูเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของงานและมีแรงจูงใจในการทำงานร่วมกันอย่างมีเป้าหมายเดียวกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของไลเคิร์ต (Likert, 1967 อ้างถึงใน ดารารัตน์ บุญธรรม, 2564) ที่อธิบายว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยสร้างความผูกพันของบุคลากรกับองค์กรและเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจของหน่วยงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของขวัญเพชร พลวงศ์ (2564) และพรเทพ ชัยปัญหา (2563) ที่ระบุว่า การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนงานช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นเอกภาพและเอื้อต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับความยุติธรรมในการจัดสรรผลตอบแทน การยกย่อง

ชมเชย และการเห็นคุณค่าในผลงานของครู การบริหารในลักษณะดังกล่าวช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและส่งเสริมความผูกพันต่อองค์กร ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดด้านแรงจูงใจของเฮิร์ทซ์เบิร์ก (Herzberg, 1959 อ้างถึงใน บุษกร เพ็งสวัสดิ์, 2565) ที่ชี้ว่าการได้รับการยอมรับ ความสำเร็จ และความก้าวหน้าในงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับวรรณกรรมเรื่องวิทยา (2563) และสุวรรณมา คงทอง (2565) ที่พบว่าการให้รางวัลและการยกย่องอย่างเป็นทางการช่วยเสริมสร้างความผูกพันและบรรยากาศการทำงานร่วมกันภายในสถานศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความไว้วางใจกัน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการสร้างความไว้วางใจกันอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีการบริหารงานบนพื้นฐานของความโปร่งใสและความยุติธรรม การสื่อสารอย่างเปิดเผยและจริงใจช่วยสร้างความเชื่อมั่นในหมู่ครูและส่งเสริมความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของฮอยและมิสเคล (Hoy & Miskel, 2012 อ้างถึงใน ดารารัตน์ บุญธรรม, 2564) ที่มองว่าความไว้วางใจเป็นรากฐานสำคัญของความร่วมมือภายในองค์กรทางการศึกษา และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตนารัตน์ สมบูรณ์ (2561) และ เอบูนู (Ebunu, 2020) ที่ชี้ว่าผู้บริหารที่มีความโปร่งใสและปฏิบัติต่อบุคลากรอย่างเป็นทางการเป็นธรรมสามารถสร้างความพึงพอใจและบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ร่วมกันอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม การมีเป้าหมายร่วมกันช่วยสร้างความเข้าใจตรงกัน ลดความคลาดเคลื่อนในการดำเนินงาน และส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของมูเลนาร์และคณะ (Moolenaar, Daly & Slegers, 2023) และโมเรโนและซานเชซ (Moreno & Sanchez, 2015) ที่ชี้ว่าการมีเป้าหมายร่วมกันช่วยเสริมสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กรและความผูกพันของบุคลากร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของพรเทพ ชัยปัญหา (2563) ที่พบว่าการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาช่วยเพิ่มแรงจูงใจและความร่วมมือในการปฏิบัติงานของครู

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีบทบาทในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสและความรับผิดชอบร่วมกันภายในองค์กร ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของโรบบินส์และคัลเทอร์ (Robbins & Coulter, 2018) ที่อธิบายว่าการมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินช่วยกระตุ้นให้บุคลากรตระหนักถึงคุณภาพของงานและนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของรจนา ภัคดี (2562) และสุวรรณมา คงทอง (2565) ที่พบว่าการให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการช่วยให้สถานศึกษามองเห็นจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาได้อย่างชัดเจน

อภิปรายผลความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลางกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารมีความเชื่อมโยงกับการดำเนินงานของสถานศึกษาในภาพรวม ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดการภายใน การประสานความร่วมมือ หรือการบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของครูในด้านการตัดสินใจ การกำหนดเป้าประสงค์ร่วมกัน และการประเมินผล มีความสัมพันธ์กับบรรยากาศการทำงานและการดำเนินงานของสถานศึกษาในทิศทางที่เอื้อต่อการพัฒนาประสิทธิผล

ความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถอธิบายได้ตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงมีส่วนร่วม ซึ่งเน้นการกระจายอำนาจ การเปิดพื้นที่ให้บุคลากรมีบทบาทในกระบวนการบริหาร และการทำงานร่วมกันภายใต้เป้าหมายเดียวกัน ฮอย และ ทาร์เทอร์ (Hoy & Tarter, 1997) ระบุว่าผู้บริหารที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจะช่วยสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือภายในองค์กร ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่เอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษา ในทำนองเดียวกัน แนวคิดของโคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1980) อธิบายว่าการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การดำเนินงาน และการประเมินผล เป็นกลไกที่ช่วยเสริมสร้างความรับผิดชอบร่วมและการยอมรับต่อเป้าหมายขององค์กร

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเอบูนู (Ebunu, 2020) ที่พบว่าการมีส่วนร่วมของครูมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะในมิติของการทำงานร่วมกันและความเป็นระบบของการบริหาร ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการเปิดโอกาสให้ครูมีบทบาทในกระบวนการบริหารมิได้เป็นเพียงการสร้างบรรยากาศเชิงบวกภายในองค์กรเท่านั้น แต่ยังมีความเชื่อมโยงกับความสามารถของสถานศึกษาในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผลการวิจัยในครั้งนี้จึงยืนยันว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในระดับหนึ่ง และเป็นองค์ประกอบที่ควรได้รับความสำคัญในการบริหารสถานศึกษาในบริบทที่ศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการประเมินผลการบริหารงานของสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ การติดตาม และการสะท้อนผลการประเมิน เพื่อให้การประเมินมีความรอบคอบ โปร่งใส และสามารถนำผลไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารงานของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

2. จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านความพึงพอใจและแรงจูงใจของครูมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อครู ผ่านการมีส่วนร่วม การยกย่อง

ชมเชย และการสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม เพื่อเสริมสร้างความพึงพอใจและแรงจูงใจของครูในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง

3. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย และรักษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งต่อไปควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังสถานศึกษาในพื้นที่หรือเครือข่ายอื่นที่มีบริบทแตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของสถานศึกษา รวมทั้งอาจศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเชิงรายด้านหรือรายองค์ประกอบเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ อาจพิจารณาใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้เข้าใจบริบท กระบวนการ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของสถานศึกษาได้อย่างรอบด้านยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- จิตรา แก้วมะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ดารารัตน์ บุญธรรม. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมของครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุษกร เพ็งสวัสดิ์. (2565). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผล งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ขวัญเพชร พลวงค์. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
- พรเทพ ชัยปัญหา. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต.
- วรรณภา เรื่องวิทยา. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต.

- สุวรรณดา คงทอง. (2565). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต.
- รัตนภรณ์ สมบูรณ์. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต.
- รจนา ภัคดี. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. (2566). รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ประจำปี 2566. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. (2567). สรุปผลการจัดการศึกษา ปีงบประมาณ 2567. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. (2567). วิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2567. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่.
- Bush, T. (2003). *Theories of educational leadership and management* (3rd ed.). SAGE Publications.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. (1980). Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity. *World Development*, 8(3), 213–235.
- Ebunu, O. F. (2020). Participatory administration for enhancing students' academic performance in public secondary schools in Rivers State. *International Journal of Education and Research*, 8(6), 123–137.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2005). *Educational administration: Theory, research, and practice* (7th ed.). McGraw-Hill.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2012). *Educational administration: Theory, research, and practice* (9th ed.). McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Moreno, R., & Sanchez, J. (2015). Participative management and organizational effectiveness in educational institutions. *Educational Management Administration & Leadership*, 43(1), 1–17.
- Moolenaar, N. M., Daly, A. J., & Slegers, P. J. C. (2023). Social networks, trust, and educational leadership. *Educational Administration Quarterly*, 59(1), 3–35.
- Robbins, S. P., & Coulter, M. (2018). *Management* (13th ed.). Pearson